

Rigsdagstidende.

1850.

Forhandlingerne paa Folkethinget. № 279.

73de Møde.

Freldagen den 10de Mai.

(Forsfat.)

Poulsen: Det vil være fornødent at begrundede det af mig stillede Vædringsforslag, ved noget nærmere at fremstille den deri nævnte Forbindelses Betydning og Vigtighed for det vestlige Jyllands productive Udvikling. Der er neppe nogen Deel af Danmark, der mere trænger til det Opsving, som en hurtig Forbindelse med de engelske Forbrugsmarkeder kan forskaaffe, end det vestlige Jylland. Som bekendt er Dyrproductionen og især Dvægopdrætningen her af større Betydning end i nogen anden Deel af Landet; den har her naturligt udviklet sig til den fremherskende Green af Landbruget. Vestsidens physiske Forhold, de fremherskende stærke Vinde og den fugtige saltholdige Luft gjør Kornproductionen mislig, men er derimod fremmende for Græs værten; de hyppige Haguser skade ofte Befrugtningen, saaledes at Kjerneudviklingen bliver mindre fuldkommen, og heraf følger igjen, at Vestjyllands Korn er mindre vel fikket som Handelsvare for det bedre Affætningsmarked. Men desuden danner Vestsiden af Halsøen en mærkelig Modfætning til Østsiden med Hensyn til dennes Rigdom paa Fjorde, der gribe dybt ind i Landet og afgive fortrinlige Ladepladse. De brugbare Ladepladse ere paa Vestsiden, især i den nordlige Deel, langt fjærnede; og de flette Bete, hvor med denne Deel af Landet er forsynet, besværliggjør Producternes Transport til dem. Alene af denne Grund vilde det være fordeelagtigere for den vestlige Deel af Jylland at opfodre Afgrøden, for at lade den, forvandlet i Kjød og Fidt, paa Kreaturerne bæres til Markedet. Det vilde være fordeelagtigere at udføre fedt Dvæg istedetfor magert Dvæg og slet Korn. Fædningen vil ikke alene forskaaffe den ydste

Producent den store directe Fordeel, som den sidste Fulbendelse af Dvæget, hvorved det gøres egnet til umiddelbar Forbrug, altid bringer; men den tiltagende Fædning vil indirecte virke befordrende paa Affætningen og Priisfællingen af det magre Dvæg, som søges til Marstøen. Der er endnu et andet Synspunkt, som i statsoeconomisk Henseende er langt vigtigere. I den tiltagende Fædning ligger nemlig Spiren til Agerbrugets Opsving og til Kulturen af Vestsidens store, til Opdyrkning tjenlige Strækninger. Jeg kunde ogsaa udtrykke denne Sandhed ved at anvende et vestjydsk Ordsprog: det er Gjødningen, der sætter Kagen paa Bordet; — thi om denne Sætning dreier sig, som bekendt, Udviklingen af de agronomiske Hovedlærdomme. Det er især fra dette Synspunkt at jeg ønsker Sagen betragtet, naar jeg formener, at det er i Statens Interesse at fremme, directe at befordre den.

Saalænge det vestlige Jylland med Hensyn til Affætning af Fedeqvæg var henvist til Fastlands-Markederne, var Fædning af Dvæg en praktisk Umulighed og den vestjydske Producent maatte overlade den Fordeel, som den vilde bringe, til Marstøgen; thi foruden de store Driftsomkostninger til Hamborg, var Kjødtabet ved en Drift, der medtog 3 a 4 Uger, altfor betydeligt. Men siden Dvægtoldens og Korntoldens Ophævelse i England har Forholdet forandret sig. Det vestlige Jylland er ved denne fiscale Foranstaltning i Nabolandet rykket dets naturligste og fordeelagtigste Productmarked betydeligt nærmere, og jeg tør i fuld Overbeviisning udtale den Tanke, der maaskee endnu ikke almindelig opfattes, at det vestlige Jyllands Værdi og produktive Betydning ved denne Foranstaltning er steget i overordentlig Grad. Alle de nærliggende continentale Lande tage allerede Deel i de store engelske Dvægmarketers Forsyning med Fedeqvæg, og Indførselen alene til London steg i 4 Aar —